

Rozmówki sąsiedzkie

Wydawca:

Centrum Wspierania
Aktywności Lokalnej CAL
ul. Paca 40, 04-386 Warszawa
www.cal.org.pl

Redakcja:

Agata Konarzewska
Oliwia Kujawa

**Projekt graficzny
i rysunki:**

Karolina Witowska

Stołeczne Centrum
Współpracy Obywatelskiej

cal.

Projekt finansuje m.st. Warszawa

Rozmówki sąsiedzkie, czyli rozmowy o sąsiedztwie i inicjatywach sąsiedzkich

Warszawa 2015

Zaproszenie do rozmowy

dzień dobry!

O sąsiadach najczęściej przypominamy sobie dopiero, gdy aż nazbyt wyraźnie ujawniają swoją obecność: robią remont, grillują na balkonie czy... zapraszają na inicjatywę sąsiedzką. Dystans w relacjach sąsiedzkich wynika nie tylko z grubości muru, wysokości płotu, ale też ze zwykłej obojętności. Tymczasem to właśnie komunikacja w relacjach sąsiedzkich (i nie tylko w nich!) okazuje się kluczowa, aby skutecznie podejmować działania na rzecz wspólnych spraw. Ale nie taka wirtualna, oparta o pretensje i hejt, tylko komunikacja bazująca na szacunku i poszukiwaniu porozumienia. Niby pukanie palca ci nie złamie, ale czasem niełatwo jest przełamać tę wygodną anonimowość, wykazać się pewnego rodzaju odwagą i nawiązać prawdziwy kontakt z sąsiadem. W tak zwanych dzisiejszych czasach chyba powoli zapominał o ogromnej mocy jaką daje rozmowa. Zwykła, bezpośrednia rozmowa z drugim człowiekiem.

Album, który trzymacie Państwo w rękach to właśnie owoc rozmów z aktywnymi sąsiadami, którzy chcą działać, aby budować dobre sąsiedztwo. Będzie to właściwie impresja nad sąsiedztwem i inicjatywami sąsiedzkimi, która, mam nadzieję, Państwa również zachęci do prowadzenia takich rozmów.

Agata Konarzewska

Nasza inicjatywa powstała, bo...

Gdy jesteś rodzicem to w pewnym momencie przestajesz się spotykać ze znajomymi, bo wizyta w innej dzielnicy staje się prawdziwą wyprawą. Ja wtedy uświadomiłam sobie, że nie chcę wychodzić gdzieś daleko, tylko chcę mieć to podwórko. **Marta**

Cel? Żeby było ciekawie. To jest frajda, jak robimy Dzień Sąsiada. **Rajmund**

Pomysł wziął się z budżetu partycypacyjnego, bo nasz skwer, a wtedy jeszcze podwórko, wygląda, jak wygląda - czyli bardzo źle. Moi sąsiedzi wyszli z inicjatywą, że nie może tak być, że ono jest takie zaniedbane, brzydkie. Fajnie by było, gdyby to otoczenie było bardziej przyjazne dla nas samych. Zaraz potem dowiedzieliśmy się o Dniu Sąsiada. No i mój sąsiad stwierdził, że „Konrad zrobi dzień sąsiada!”. Na początku nie chciałem, ale później się zgodziłem. **Konrad**

Wszystko zaczęło się od pikniku sąsiedzkiego. **Ewa**

Akcja: sąsiedzka integracja

To jest tak jak w rodzinie: nie widzisz się miesiącami, a potem przychodzi Boże Narodzenie i się spotykasz i macie o czym gadać. Niby mieszkacie niedaleko, ale jak nie ma tej przestrzeni do spotkań i pretekstu (bo np. nie każdy ma dzieci, żeby chodzić na plac zabaw). Ciężko jest się spotkać na dłużej. **Agata**

Ten dialog międzypokoleniowy jest naprawdę świetny. **Konrad**

Ludzie może myśleli, że nikt nie chce się integrować, spotykać, a okazało się, że chcą i jest ich więcej. To dodawało odwagi. **Marta**

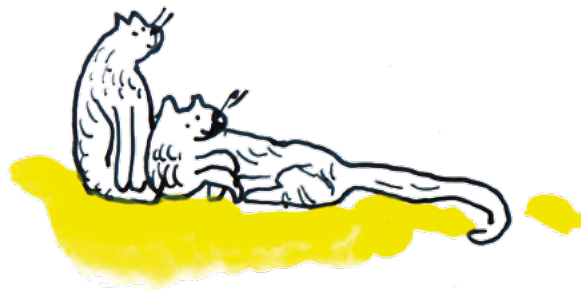

Sąsiedzi z Warszawy

Dla jednych to potrzeba budowania relacji, poczucia wspólnoty, rodziny zastępczej. Część rodzin jest przyjezdna, więc szukają zakorzenienia. Kiedy są w takim przyjaznym środowisku wtedy jest to możliwe. I pomaga w wychowywaniu dzieci, bo wiesz gdzie twoje dziecko idzie: nie do jakiejś obcej rodziny, tylko do sąsiadów. No i poczucie bezpieczeństwa jest ważne, bo jeśli cokolwiek się zdarzy, to masz kogo poprosić o pomoc. **Agata**

Tempo życia w Warszawie, w porównaniu np. do Podkarpacia, jest diametralnie inne. Myślę, że w Warszawie to sąsiedztwo zanikło właśnie przez to tempo, przez to, że nie mamy na nic czasu. Nie mamy czasu dla rodziny, a co dopiero dla sąsiadów. **Konrad**

Sąsiedztwo kiedyś

Kiedyś było inaczej. Sąsiedzi się lepiej znali. To było inne osiedle, dlatego że było tam więcej miejsc społecznych, lepiej działała kultura. **Małgorzata**

Kiedyś w niedzielę sklepy były zamknięte, więc jak robiłaś tego dnia placek, to nie mogłaś wyskoczyć np. po jajko. A teraz wyskakujesz z klatki i masz sklep, więc po co zawracać głowę sąsiadowi?
Ewa

Rola miejsca

Budowanie teraz osiedli, gdzie nie ma miejsca spotkań dla ludzi, jest po prostu tworzeniem społeczeństwa nierelacyjnego. Miejsce jest potrzebne. Nie wystarczy mieć szczerą chęć i wyjść na ulicę. **Agata**

Odbyło się pierwsze spotkanie organizacyjne Dnia Sąsiada. Rozmawialiśmy z sąsiadami jaką to ma mieć formę i doszliśmy do wniosku, że dorośli nie potrzebują jakichś atrakcji, animacji. Wystarczy miejsce: spotykamy się i gadamy. **Marta**

To nie zawsze takie łatwe

Większość sąsiadów chciałaby coś zrobić, ale potrzebuje impulsu, okazji, miejsca.
Małgorzata

Były już pomysły, żeby coś zrobić z tym miejscem, ale one kończyły się w zarodku, dlatego że ludziom trudno było znaleźć jakiś skuteczny sposób.
Konrad

Myśleliśmy, że porwiemy innych za sobą, ale to nie było takie łatwe. Potrzebna jest po prostu osoba, która powie: ROBIMY!
Agata

Nie mieliśmy żadnego wsparcia finansowego, robiliśmy to na własny rachunek. Wiadomo, że nie wszystko dało się zrobić za darmo, ale myślę że to nie ma teraz znaczenia.
Konrad

Co z tego wynika?

Do tej pory tak jest, że na Boże Narodzenie to teraz już nie my stroimy to drzewko, tylko nasz administrator, który po prostu się przyzwyczaił, że tak musi być. I to nie są jakieś lampki kupione, tylko nasze ozdoby. **Agata**

Naszej grupie udało się przetrwać parę lat i robić fajne działania. To jest miłe. **Rajmund**

Wychodzę na skwer i już nie jest tak, że jestem anonimowy, tylko spotykam ludzi i rozmawiamy: co u nich, co u mnie. **Konrad**

Mam poczucie, że poznaliśmy się lepiej, jesteśmy w stanie powiedzieć o sobie coś więcej, niż on mieszkańca klatki obok, ale czy coś więcej się pojawiło...? Z tymi osobami, z którymi się w ogóle nie znałam, odwiedziliśmy się przynajmniej raz. Ale nie jesteśmy jeszcze na takim poziomie, żebyśmy wpadali do siebie raz na jakiś czas. **Marta**

Bohaterowie

Agata Arciszewska - mieszkanka Osiedla Płudy na Białołęce, gdzie integracja sąsiedzka rozpoczęła się dzięki „babskim wieczorom” w lokalnej kawiarni. Od 2010 roku wspólnie z sąsiadami organizuje Podwórkową Gwiazdkę i Dzień Sąsiada.

Ewa Sulej - sąsiedzka aktywność na osiedlu przy ul. Kazury na Ursynowie rozpoczęła w 2014 roku meczem i piknikiem sąsiedzkim w ramach VII OFIPu. Potem była Podwórkowa Gwiazdka, Dzień Sąsiada, kampania na rzecz sprzątnięcia po psach dofinansowana w FIO Mazowsze Lokalnie oraz zwycięski projekt placu zabaw w ramach budżetu partycypacyjnego.

Marta Płachecka - na wolskim osiedlu od 2013 współorganizowała z innymi mieszkańcami Dzień Sąsiada i Podwórkową Gwiazdkę oraz animowała dwa projekty dofinansowane z programu FIO Mazowsze Lokalnie: sąsiedzki teledysk „Wolska i Jaktorowska są HAPPY” oraz Podwórkowy Klub Sąsiada. Nauczycielka języka angielskiego, mama dwójki dzieci.

Bohaterowie

Małgorzata Leszko - od urodzenia mieszka na Osiedlu „Przyjaźń” na warszawskich Jelonkach. Od 2014 roku wraz z innymi mieszkańcami działa w Grupie Odkrywkowej Osiedla Przyjaźń i Inicjatywie Osiedle Przyjaźń. Wspólnie zorganizowali pierwszy piknik sąsiedzki, a także serię wydarzeń lokalnych, w tym urodziny osiedla, spotkanie wspominkowe czy eko-spotkanie. Na co dzień pracuje w Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Rajmund Kowalczyk - od 2009 roku działa w Stowarzyszeniu Nasza Wesola, które organizuje m.in. Dzień Sąsiada, rajdy rowerowe krajoznawcze i historyczne, biegi terenowe, zajęcia sportowo-rekreacyjne i kulturalne, festyny szkolne i wydarzenia charytatywne. Pracuje w Ośrodku Pomocy Społecznej na Ochocie.

Konrad Kustron - w 2015 roku wspólnie z sąsiadami złożył wniosek do budżetu partycypacyjnego dotyczący rewitalizacji skweru „Sierpnia 44” przy ul. Wolskiej, co zaowocowało organizacją Dnia Sąsiada oraz kolejnych imprez na skwerze mających na celu upamiętnianie historii i ożywienia tego terenu.

Kto ma dobrego
sąsiada,
nie potrzebuje
plotu!

